

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE FOMENT

10888 *Ordre FOM/1841/2010, de 5 de juliol, per la qual es despleguen els requisits per a la certificació dels proveïdors civils de formació de controladors de trànsit aeri.*

El Cel Únic Europeu és una iniciativa de la Unió Europea l'objectiu del qual és la millora de l'eficàcia global del sistema de navegació aèria a Europa, que permeti el funcionament segur i regular dels serveis de transport aeri i que faciliti la lliure circulació de mercaderies, persones i serveis. Amb aquests fins s'ha establert un marc normatiu comunitari a través del qual es pretén assolir una organització més racional de l'espai aeri, que incrementi la seva capacitat i garantia de seguretat en tot l'àmbit europeu.

En el context de la implantació d'aquesta iniciativa comunitària s'ha adoptat, entre d'altres mesures, la Directiva 2006/23/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 5 d'abril de 2006, relativa a la llicència comunitària de controlador de trànsit aeri. Aquesta Directiva ha estat transposada a l'ordenament jurídic espanyol mitjançant el Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, pel qual es regula la llicència comunitària de controlador de trànsit aeri.

El Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, estableix que la prestació de serveis de formació als controladors de trànsit aeri així com el procediment d'avaluació han d'estar subjectes a certificació de l'autoritat nacional de supervisió, en aquest cas, l'Agència Estatal de Seguretat Aèria.

L'emissió de la certificació dels proveïdors civils de formació de controladors de trànsit aeri està subjecta al compliment dels requisits que preveu el Reial decret esmentat 1516/2009, de 2 d'octubre, i la seva verificació correspon també a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria.

A més, la Llei 9/2010, de 14 d'abril, per la qual es regula la prestació de serveis de trànsit aeri, estableix les obligacions dels proveïdors civils dels esmentats serveis i fixa determinades condicions laborals per als controladors civils de trànsit aeri, en la seva disposició addicional tercera conté disposicions relatives a la formació de personal de trànsit aeri.

Aquesta Ordre, dictada de conformitat amb l'habilitació conferida per la disposició final quarta del Reial decret esmentat i d'acord amb el que preveu la disposició final quarta de la Llei 46/1960, de 21 de juliol, de navegació aèria, desplega els requisits que han d'acreditar els proveïdors civils de formació de controladors de trànsit aeri i regula el procediment per a l'obtenció de la certificació i els procediments d'avaluació i aprovació dels plans de formació.

En virtut d'això, amb l'aprovació prèvia de la ministra de la Presidència, i d'acord amb el Consell d'Estat, disposo:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Aquesta Ordre té per objecte desplegar els requisits que han d'acreditar els proveïdors civils de formació de controladors de trànsit aeri, d'ara endavant proveïdors de formació, i regular el procediment per obtenir el certificat de proveïdor de formació.

Així mateix, es regula el procediment d'avaluació i l'aprovació dels plans i cursos de formació.

2. Estan incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Ordre totes les persones, físiques

o jurídiques, que tinguin a Espanya el seu lloc principal d'operacions i, si s'escau, la seva seu social, i hagin de prestar serveis de formació als controladors de trànsit aeri.

Article 2. *Definicions.*

Als efectes d'aquesta Ordre, s'entén per:

1. Professor de formació inicial, la persona encarregada de l'ensenyament durant la formació inicial, ja sigui bàsica o d'habilitació.
2. Professor de formació d'unitat de transició prèvia a la formació pràctica de treball, persona encarregada de la formació d'unitat en la seva fase de transició prèvia a la formació pràctica de treball.
3. Instructor, persona encarregada de la formació d'unitat, en la fase de formació pràctica de treball.
4. Professor de formació d'instructor, la persona encarregada de la formació dels controladors de trànsit aeri per a l'anotació d'instructor.
5. Examinador o avaluador de la formació inicial, persona encarregada de l'avaluació de la formació dels alumnes durant la formació inicial, ja sigui bàsica o d'habilitació.
6. Examinador o avaluador de la formació d'unitat, persona encarregada de l'avaluació de la formació d'unitat.

Article 3. *Competències.*

1. El director de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria és l'òrgan competent per resoldre els procediments que regula aquesta Ordre.

Les resolucions del director de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria posen fi a la via administrativa i es poden recórrer potestativament en reposició davant el mateix òrgan, en el termini d'un mes, o poden ser impugnades directament davant l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

2. L'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha de verificar el compliment dels requisits que estableix aquesta Ordre mitjançant la revisió de la documentació aportada, i pot dur a terme, si s'escau, qualsevol altra actuació que consideri pertinent per supervisar-ne el compliment. En particular, l'Agència Estatal de Seguretat Aèria pot supervisar la realització de les proves o avaluacions d'aptitud en qualsevol de les seves fases o en la seva totalitat.

Així mateix, l'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha de verificar que l'organització, el personal i les instal·lacions que puguin prestar serveis de territori espanyol i, si s'escau, el manual d'instrucció, inclosos els cursos de formació, dels proveïdors de formació certificats per l'autoritat nacional de supervisió d'un altre Estat membre compleixen els requisits que estableix la normativa aplicable per a la certificació i amb les condicions del certificat.

3. L'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha de supervisar periòdicament cada proveïdor de formació certificat per verificar el manteniment dels requisits exigits per a la certificació, d'acord amb el que preveu el Reial decret 98/2009, de 5 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament d'inspecció aeronàutica.

Sense perjudici de la supervisió del proveïdor de formació que realitzi l'autoritat nacional de supervisió de l'Estat membre de certificació, correspon a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria el control del compliment del que preveu l'apartat 2, segon paràgraf, si s'escau, d'acord amb els acords de col·laboració que l'Agència Estatal de Seguretat Aèria pugui subscriure amb l'esmentada autoritat nacional de supervisió.

CAPÍTOL II

Certificació dels proveïdors de formació

Article 4. *Prestació de serveis de proveïdor de formació.*

1. Els cursos de formació inicial, formació d'unitat i formació contínua, vàlids per obtenir la llicència d'alumne controlador de trànsit aeri i obtenir i mantenir la llicència

comunitària de controlador de trànsit aeri expedida a Espanya per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, incloent les seves corresponents habilitacions i anotacions, només poden ser proporcionats pels proveïdors de formació certificats per l'esmentada Agència i pels proveïdors el certificat dels quals hagi estat reconegut per aquesta, de conformitat amb el que preveu l'article 12.

Aquests proveïdors de formació són, així mateix, els únics autoritzats per realitzar les corresponents proves o avaluacions d'aptitud, amb l'excepció que preveu el capítol IV, secció 3a.

2. La formació pràctica de treball gestionant trànsit real únicament pot ser impartida per prestadors designats per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri que hagin estat certificats com a proveïdors de formació.

3. El manual d'instrucció, els plans de formació inicial, de formació d'unitat i de formació d'instructors, el pla de capacitació d'unitat, i, si s'escau, les seves successives modificacions, els ha d'aprovar l'Agència Estatal de Seguretat Aèria.

En el mateix acte de la certificació com a proveïdor de formació, l'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha d'aprovar el manual d'instrucció i els plans de formació inicial, de formació d'unitat i de formació d'instructors i ha de validar el pla de capacitació d'unitat, segons sigui el cas. Les seves successives modificacions s'han d'aprovar de conformitat amb el que preveu l'article 10.

Article 5. *Condicions de la sol·licitud.*

1. La sol·licitud per a l'obtenció del certificat de proveïdor de formació s'ha de formalitzar en el model únic que figura a l'annex II i s'hi han de detallar tots els serveis de formació, d'entre els que estableix l'annex III, per als quals se sol·licita la certificació.

La sol·licitud es pot presentar en els llocs assenyalats a l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, dirigida a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, o per mitjans electrònics, de conformitat amb el que preveu la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

2. Juntament amb la sol·licitud, s'ha de presentar la documentació que detalla l'apartat corresponent de l'annex I, així com la documentació acreditativa del compliment dels requisits que preveuen els capítols III i IV.

3. Si la sol·licitud no reuneix els requisits que estableix aquesta Ordre, l'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha de requerir l'interessat perquè l'esmeni o hi adjunti els documents exigits en el termini de deu dies hàbils, amb la indicació que, si no ho fa així, es considera que ha desistit de la seva petició, amb la resolució prèvia que ha de ser dictada en els termes que preveu l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Article 6. *Normativa aplicable al procediment de certificació.*

En tot el que no preveu aquesta Ordre, als procediments que regula aquest capítol els és aplicable el que disposen la Llei 30/1992, de 26 de novembre; la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, i el Reial decret 98/2009, de 6 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament d'inspecció aeronàutica.

Article 7. *Expedició del certificat.*

1. L'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha d'expedir el certificat de proveïdor de formació amb el contingut mínim que preveu l'article 31 del Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, pel qual es regula la llicència comunitària de controlador de trànsit aeri, en idiomes castellà i anglès.

2. Transcorregut el termini de sis mesos des de la data de presentació de la sol·licitud, sense que s'hagi emès la certificació de proveïdor de formació sol·licitada, la sol·licitud s'ha d'entendre desestimada de conformitat amb el que preveu la disposició addicional vint-i-novena de la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

3. L'Agència Estatal de Seguretat Aèria pot establir de forma motivada limitacions en la certificació dels proveïdors de formació, i ha d'explicitar les esmentades limitacions en el certificat corresponent.

Article 8. *Eficàcia.*

1. L'eficàcia d'un certificat s'extingeix automàticament si el proveïdor de formació no presta cap dels serveis per als quals va obtenir el certificat en el termini màxim de dos anys a partir de la data de la seva obtenció, o si, havent iniciat la prestació de serveis, deixa de prestar-los durant un termini superior a dos anys.

2. El director de Seguretat d'Aeroports i Navegació Aèria, amb l'audiència prèvia del proveïdor de formació, ha d'emetre resolució sobre la ineficàcia del certificat. Aquesta resolució no posa fi a la via administrativa, i davant d'aquesta s'hi pot interposar recurs d'alçada, previst a l'article 114 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, davant el director de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria en el termini d'un mes.

Article 9. *Limitació, suspensió o revocació de la certificació.*

1. Si el proveïdor de formació, per causes excepcionals de caràcter temporal, no estigui en condicions de mantenir el compliment de les condicions establertes per a l'obtenció i el manteniment del certificat ho ha de notificar a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria amb un pla de contingència en el qual es posin de manifest les mesures alternatives que ha d'aplicar per mantenir les condicions bàsiques exigibles per a la certificació o per posar fi a la situació, així com els terminis d'implementació de les esmentades mesures.

Un cop vista la comunicació del proveïdor de formació i del pla de contingència presentat, l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, en el termini màxim de dos mesos, ha d'emetre resolució sobre la seva viabilitat i ha d'instar, si s'escau, l'adopció de les mesures complementàries que consideri necessàries.

2. Quan la resolució sobre la viabilitat del pla de contingència acordi que aquest és insuficient o no s'adoptin les mesures complementàries acordades en l'esmentada resolució i en el termini que s'hi preveu, l'Agència Estatal de Seguretat Aèria pot iniciar d'ofici un procediment per determinar la procedència de revocar, limitar o suspendre la certificació, o algun dels tipus de formació per als quals s'hagi certificat el proveïdor.

3. Així mateix, és procedent la iniciació d'ofici d'un procediment de revocació quan es constati l'incompliment de les condicions establertes per a l'obtenció i el manteniment del certificat, quan el proveïdor de formació incompleixi les obligacions que preveu l'apartat 1, o quan els incompliments notificats de conformitat amb el que preveu l'esmentat apartat no es deguin a causes excepcionals de caràcter temporal.

4. La resolució de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria que acordi la limitació, suspensió o revocació del certificat de proveïdor de formació s'ha de dictar, amb l'audiència prèvia de l'interessat per un termini mínim de 10 dies, en el termini màxim de tres mesos des de la data d'iniciació.

Transcorregut aquest termini sense haver dictat resolució, es produeix la caducitat del procediment. La resolució que declari la caducitat ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions, amb els efectes que preveu l'article 92 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Article 10. *Canvis i modificacions en les condicions de concessió dels certificats.*

1. Els proveïdors de formació certificats han de sol·licitar a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria l'aprovació de qualsevol canvi que pugui afectar les condicions d'obtenció del certificat, inclosos els canvis en la documentació presentada en la sol·licitud.

2. El procediment d'aprovació dels canvis que afectin les condicions bàsiques de la certificació s'ha d'ajustar al que disposen els apartats 3 i 4.

En tot cas, es considera que afecten les condicions bàsiques del certificat les modificacions relatives a:

- a) Manual d'instrucció.
- b) Plans de formació inicial.

- c) Plans de formació d'unitat.
- d) Plans de formació d'instructors.
- e) Pla de capacitació d'unitat.

3. La sol·licitud s'ha de presentar davant l'Agència Estatal de Seguretat Aèria amb una antelació mínima de sis mesos a la data prevista per a la seva implantació, i s'hi ha d'adjuntar la documentació justificativa preceptiva que sigui pertinent de conformitat amb el que preveu aquesta Ordre.

En la sol·licitud, el proveïdor de formació ha de justificar que els canvis projectats no suposen una modificació de les condicions acreditades per a la certificació.

4. En el termini de sis mesos des de la presentació de la sol·licitud, l'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha d'emetre resolució sobre la procedència d'aprovar els canvis sol·licitats.

Transcorregut el termini màxim que preveu el paràgraf anterior sense que s'hagi dictat resolució expressa, la sol·licitud s'ha d'entendre desestimada de conformitat amb el que preveu la disposició addicional vint-i-novena de la Llei 14/2000, de 29 de desembre.

5. A l'aprovació dels canvis no previstos en l'apartat 2, li és aplicable el que disposen els apartats 3 i 4 amb les singularitats següents:

- a) La sol·licitud s'ha de presentar amb una antelació mínima de tres mesos a la data prevista per a l'aplicació del canvi projectat.
- b) El termini màxim per emetre resolució sobre la sol·licitud de canvi és de tres mesos des de la data de sol·licitud.
- c) Transcorregut el termini màxim previst en la lletra anterior sense que s'hagi emès resolució expressa, la sol·licitud s'ha d'entendre estimada per silenci administratiu.

6. No obstant el que preveuen els apartats anteriors, quan el proveïdor de formació es vegi obligat a introduir canvis per raons d'emergència o aquests siguin conseqüència de mesures extraordinàries necessàries per abordar situacions conjunturals, ha de comunicar a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria tals circumstàncies degudament justificades, juntament amb la sol·licitud d'aprovació dels canvis que pretén introduir, amb l'objectiu que aquesta valori les raons d'urgència al·legades.

Si l'Agència Estatal de Seguretat Aèria en el termini de deu dies hàbils a comptar de l'endemà de recepció de la sol·licitud no rebutja les raons d'urgència al·legades, el proveïdor pot aplicar provisionalment els canvis notificats mentre es produeix el pronunciament de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, de conformitat amb el que preveuen els apartats anteriors.

Article 11. *Renovació dels certificats.*

1. Les sol·licituds de renovació del certificat de proveïdor de formació s'han de presentar, dirigides a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, sis mesos abans de la data d'expiració del certificat en vigor, acompanyades, si s'escau, de la documentació actualitzada que acrediti el compliment dels requisits que estableix aquesta Ordre, en relació amb el tipus o els tipus de formació per als quals hagi estat certificat.

Transcorregut el termini de sis mesos des de la data de presentació de la sol·licitud de renovació sense que sobre aquesta hi hagi pronunciament exprés de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, aquesta s'ha d'entendre desestimada de conformitat amb el que preveu la disposició addicional vint-i-novena de la Llei 14/2000, de 29 de desembre.

2. Les sol·licituds presentades en un termini inferior al que assenyalava l'apartat 1 són ineficaces per a la renovació del certificat que caduca en finalitzar el seu termini de vigència, sense perjudici que l'interessat pugui sol·licitar un nou certificat de formació, de conformitat amb el que estableix aquesta Ordre.

Article 12. *Reconeixement de certificats expedits en altres estats membres.*

1. Amb la sol·licitud prèvia per l'interessat, l'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha de reconèixer els certificats expedits per l'autoritat nacional de supervisió d'un altre Estat

membre quan la certificació hagi estat expedida de conformitat amb les disposicions i els principis que recull la Directiva 2006/23/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 5 d'abril de 2006, relativa a la llicència comunitària de controlador de trànsit aeri, i a aquest efecte, si ho creu convenient, pot consultar l'òrgan competent de la Unió Europea.

Transcorregut el termini de sis mesos des de la data de presentació de la sol·licitud sense que s'hagi emès resolució sobre el reconeixement de la certificació de proveïdor de formació, aquesta s'ha d'entendre desestimada de conformitat amb el que preveu la disposició addicional vint-i-novena de la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

2. Els proveïdors de formació certificats per l'autoritat nacional de supervisió d'un altre Estat membre reconeguts per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria estan obligats a comunicar-li qualsevol decisió de l'autoritat nacional de supervisió de l'Estat membre de certificació relativa a la certificació, en particular, en relació amb la seva vigència, eficàcia, revocació, canvis o modificacions i renovació.

3. Els proveïdors de formació certificats per l'autoritat nacional de supervisió d'un altre Estat membre reconeguts per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria estan obligats a comunicar-li els canvis que afectin els mitjans i material que preveu l'article 3, apartat 2, paràgraf segon.

Aquests canvis han de ser autoritzats per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria de conformitat amb el que disposa l'article 10.

CAPÍTOL III

Requisits del proveïdor de formació

Article 13. *Organització i estructura de gestió.*

1. Als efectes previstos a l'article 30, lletra a), del Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, el proveïdor de formació:

a) Ha de designar una persona responsable (gerent) amb autoritat corporativa per assegurar que els acords relatius a la formació poden ser finançats i portats a terme sota els estàndards requerits per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria.

b) Ha de garantir que el perfil del personal compta amb la deguda qualificació i experiència per planificar i executar la formació teòrica i pràctica, així com portar a terme les corresponents avaluacions d'acord amb la seva certificació.

c) Ha de designar una persona com a responsable de gestió de la qualitat en l'organització.

d) Ha de nomenar una persona, cap de formació, com a responsable de tot el que compregui la formació, en particular, el manual d'instrucció, els cursos i plans de formació.

e) Ha de designar una persona com a enllaç de representació amb l'Agència Estatal de Seguretat Aèria.

2. Els proveïdors de formació han de disposar d'un document mestre en el qual es registrin, de forma ordenada i codificada, els possibles canvis i modificacions associades a la certificació que es portin a terme i les raons que els justifiquen, amb el propòsit de facilitar el seguiment del desenvolupament de l'organització.

Article 14. *Instal·lacions i equipament.*

1. Als efectes que preveu l'article 30, lletra b), del Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, el proveïdor de formació ha de disposar, almenys, d'aules, simuladors, oficines i sales de lleure, així com les publicacions bàsiques, que permetin dur a terme de forma satisfactòria els cursos de formació previstos.

2. El proveïdor de formació ha de tenir actualitzada documentalment tota la informació relacionada amb la formació i la seva avaluació, i disposar dels elements apropiats per mantenir la seguretat dels esmentats documents.

3. En cas que els esmentats documents es mantinguin mitjançant un sistema informàtic, aquest ha de reunir les condicions descrites anteriorment. En aquestes circumstàncies, el proveïdor de formació ha de disposar dels instruments adequats per a la impressió i reproducció de l'esmentat material per a l'ús dels alumnes en formació o subjectes a instrucció i del personal de formació. Qualsevol dret de reproducció i còpia necessari per complir aquest requisit ha de ser responsabilitat del proveïdor de formació.

Article 15. *Sistema de gestió de la qualitat.*

1. Als efectes que preveu l'article 30, lletra d), del Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, el sistema de gestió de la qualitat del proveïdor de formació:

- a) Ha de definir una política de qualitat orientada a garantir i satisfer les expectatives dels alumnes en formació o subjectes a instrucció.
- b) Ha d'establir programes de garantia de la qualitat que prevegin procediments destinats a certificar que totes les operacions s'han portat a terme de conformitat amb el que preveuen els requisits, normes i procediments aplicables.
- c) Ha de demostrar el funcionament del sistema de qualitat mitjançant manuals i documents de supervisió.
- d) Ha de nomenar representants que controlin i supervisin el compliment dels requisits i l'adequació d'aquests, a fi de garantir que es compleix el que s'ha establert.
- e) Ha d'efectuar revisions del sistema de qualitat implantat i adoptar, si s'escau, un pla de mesures correctores.

2. Es considera una prova de compliment suficient un certificat EN ISO 9001, que cobreixi els serveis de formació del proveïdor, expedit per una organització degudament acreditada. El proveïdor de formació ha de mostrar la documentació del Sistema de Gestió de la Qualitat relacionada amb la certificació a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, si així ho sol·licita aquesta última.

Article 16. *Finançament i assegurances.*

1. Als efectes que preveu l'article 30, lletra e), del Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, el proveïdor de formació:

- a) Ha de disposar d'un estudi econòmic que garanteixi la viabilitat econòmica i financera del projecte, que assegurï la continuïtat de la formació.
- b) Ha de disposar d'un estudi econòmic en el qual s'identifiquin la cobertura mínima exigible per assegurar la responsabilitat civil del proveïdor pels danys causats als alumnes en formació i a tercers.
- c) Ha d'acreditar que es disposa d'una assegurança subscrita amb una entitat asseguradora degudament registrada amb la cobertura mínima establerta en la lletra anterior.

2. L'Agència Estatal de Seguretat Aèria, si s'escau, amb els informes previs que consideri pertinents pot acordar l'ampliació de l'assegurança que preveu la lletra c) de l'apartat anterior, fins a la cobertura necessària per donar compliment a la responsabilitat civil del proveïdor.

CAPÍTOL IV

Professors i avaluadors

Secció 1a Professors de formació i instructors

Article 17. *Requisits comuns als professors.*

1. A més dels requisits que preveuen els articles següents, els professors de formació i els instructors han de demostrar que coneixen l'estructura i els objectius del curs i del pla de formació que imparteixin.

2. Amb l'autorització prèvia de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, en els termes que estableix la secció 2a, els professors i instructors al seu torn poden realitzar tasques d'avaluació de la formació que imparteixin.

3. Els professors i instructors estan subjectes a la valoració de la seva competència per mètodes d'avaluació contínua mitjançant els procediments establerts pel proveïdor de formació. Si l'avaluació realitzada no és satisfactòria, han de ser apartats de les seves tasques de formació fins que el resultat de l'avaluació sigui satisfactori.

El proveïdor de formació ha d'establir els procediments de recuperació oportuns per aplicar el que disposa el paràgraf anterior.

Article 18. Requisits específics de professors de formació inicial i de professors de formació d'instructors.

1. Els professors de formació inicial, bàsica o d'habilitació, i els professors de formació d'instructors, poden impartir l'esmentada formació sense necessitat de ser titulars d'una llicència de controlador de trànsit aeri, sempre que, de conformitat amb el que estableix aquesta Ordre, la seva capacitat i experiència professional i pedagògica en les matèries a impartir resulti acreditada per la seva titulació acadèmica o per ser titulars d'una llicència aeronàutica conforme amb la formació a impartir.

2. Els professors de formació inicial d'habilitació que proporcionin l'esmentada formació en simulador han de ser titulars d'una llicència de controlador aeri i estar o haver estat en possessió d'una habilitació i, si s'escau, una anotació d'habilitació en llocs de treball corresponents a les posicions del simulador.

Article 19. Requisits específics de professors de la formació d'unitat de transició prèvia a la formació pràctica de treball.

Els professors de formació d'unitat de transició prèvia a la formació pràctica de treball, han de ser titulars d'una llicència de controlador aeri i estar o haver estat en possessió d'una habilitació i, si s'escau, una anotació d'habilitació en llocs de treball corresponents als existents en la unitat.

Article 20. Requisits específics dels instructors.

1. Els instructors han de ser titulars d'una llicència de controlador de trànsit aeri amb una anotació d'unitat en vigor, que ha de ser en la qual puguin impartir formació, llevat dels casos previstos a la secció 3a.

2. Els instructors que imparteixin formació en simulador han de completar un nombre específic mínim d'hores impartint formació durant els dotze mesos immediatament anteriors a la data d'expiració de les seves anotacions d'instructor, bé sigui amb trànsit real en les unitats definides, o bé en simulador en l'habilitació o habilitacions per a les quals siguin competents, amb la finalitat que es valori per a la renovació de les esmentades anotacions d'instructor.

El nombre mínim d'hores a què es refereix el paràgraf anterior s'ha d'especificar en el manual d'instrucció que ha de recollir, així mateix, els procediments per donar compliment a aquesta obligació.

3. Els proveïdors de formació han de garantir que els instructors designats per impartir formació han superat amb èxit els programes de formació que preveu l'article 35, i que han estat declarats aptes.

Secció 2a Examinadors o avaluadors

Article 21. Requisits comuns, comeses i responsabilitat dels examinadors o avaluadors.

1. Els examinadors o avaluadors de la formació han de ser autoritzats per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria. Aquestes autoritzacions han de tenir una validesa de tres anys, i es poden renovar per iguals períodes de temps.

2. L'examinador o avaluador de la formació:
 - a) Ha de demostrar que coneix l'estructura i objectius del curs o del pla de formació, així com els mètodes d'avaluació utilitzats.
 - b) Ha de tenir, almenys, un any d'experiència en tasques de formació en l'àmbit en el qual hagi de fer tasques d'avaluació en el moment immediatament anterior a ser autoritzat com a examinador, o, si passa altrament, a ser autoritzat per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, a proposta motivada del proveïdor de formació, durant el procés de certificació.
3. Els examinadors o avaluadors del proveïdor de formació són responsables de/d':
 - a) Avaluar els diferents tipus de formació per als quals estan autoritzats.
 - b) Integrar totes les proves d'avaluació per establir una valoració de la formació.
 - c) Custodiar els resultats de les avaluacions durant el temps que especifiquin els procediments administratius establerts pel proveïdor de formació.
 - d) Informar de les carències i/o insuficiències observades, d'acord amb el pla de formació inicial o d'unitat.

Article 22. *Requisits específics d'examinadors o avaluadors de formació inicial.*

L'examinador o avaluador de la formació inicial d'habilitació en simulador ha de ser titular d'una llicència de controlador de trànsit aeri i disposar o haver disposat de l'habilitació i anotació d'habilitació adequada a la formació d'habilitació que ha d'avaluar.

Article 23. *Requisits específics dels examinadors o avaluadors de formació d'unitat de transició prèvia a la formació pràctica de treball.*

1. L'examinador o avaluador de la formació d'unitat de transició prèvia a la formació pràctica de treball ha de ser titular d'una llicència de controlador de trànsit aeri i disposar o haver disposat de l'habilitació i anotació d'habilitació de les existents en la unitat en la qual se li autoritza l'esmentada avaluació, llevat dels casos que preveu la secció 3a.

2. En cas que l'avaluador sigui transferit a una altra unitat, ha de complir els criteris que estableix l'apartat anterior abans de poder realitzar avaluacions en la nova unitat.

Article 24. *Requisits específics d'examinadors o avaluadors de formació d'unitat pràctica de treball.*

1. L'examinador o l'avaluador de la formació d'unitat pràctica de treball ha de ser titular d'una llicència de controlador de trànsit aeri en vigor i de l'habilitació i anotació d'habilitació i d'unitat vigents respecte de la unitat a què se li autoritza l'esmentada avaluació, llevat dels casos que preveu la secció 3a.

2. En cas que l'avaluador sigui transferit a una altra unitat, ha de complir els criteris que estableix l'apartat anterior abans de poder realitzar avaluacions en la nova unitat.

Secció 3a *Supòsits especials de formació d'unitat*

Article 25. *Formació d'unitat en casos de canvi de prestador de serveis de trànsit aeri o inici en la prestació de serveis.*

1. Quan es produeixi un canvi de prestador de serveis de control de trànsit aeri, d'ara endavant prestador de serveis, o s'iniciï per primera vegada la prestació del servei en una determinada unitat, el nou prestador de serveis designat ha d'estar certificat com a proveïdor de formació pràctica de treball i comptar entre el seu personal amb controladors de trànsit aeri amb una anotació d'instructor en vigor.

2. El nou prestador de serveis designat s'ha de dotar d'un pla de transició de formació o d'inici de formació, elaborat per un proveïdor de formació certificat, en el qual s'abordin totes les necessitats de formació necessàries per garantir la prestació segura, eficaç i continuada dels serveis de control de trànsit aeri.

3. El pla de transició o d'inici de formació s'ha de dissenyar de conformitat amb el que preveu aquesta secció i ha d'incloure com a mínim els procediments i mecanismes

habilitats per assegurar la formació del personal del prestador de serveis, inclosa la seva familiarització amb els equips i instal·lacions, identificant totes les actuacions que, en els casos de canvi de prestador, requereixin la participació del prestador sortint.

4. Durant la fase de transició o d'inici de la prestació, compresa des de l'endemà de la data de la designació del nou prestador de serveis fins a la data en què es produeixi la prestació efectiva del servei de control de trànsit aeri sense restriccions, s'ha de fer la formació dels controladors de trànsit aeri amb una anotació d'instructor en vigor designats pel proveïdor de serveis entrant amb la finalitat que obtinguin les anotacions d'unitat necessàries per a la instrucció del personal que hagi de prestar serveis de control de trànsit aeri en la unitat o unitats en les quals s'ha de produir la substitució.

Article 26. Instrucció i avaluació dels instructors en els supòsits de canvi de prestador de serveis.

1. Previs els acords necessaris entre els prestadors de serveis implicats, el prestador de serveis que hagi de ser substituït és responsable d'instruir i avaluar els instructors a què es refereix l'article 25.4, de conformitat amb el pla de formació d'unitat de l'esmentat prestador.

2. Quan no sigui possible la instrucció i l'avaluació dels instructors de conformitat amb el que preveu l'apartat anterior, el nou prestador de serveis designat pot sol·licitar l'autorització de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, amb la deguda antelació i justificació, perquè l'avaluació o l'examen de la instrucció d'unitat sigui portada a terme per altres examinadors autoritzats d'unitats de serveis de trànsit aeri (ATS) similars de qualsevol proveïdor de formació certificat d'acord amb la Directiva 23/2003 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 d'abril de 2006, relativa a la llicència comunitària de controlador de trànsit aeri.

3. Quan la instrucció i avaluació completa dels instructors no sigui possible per qualsevol dels procediments previstos en els apartats anteriors, el que s'hi disposa es pot complementar o substituir per una formació basada en l'autoformació, familiarització i simulació dels instructors i examinadors entrants, que ha d'aprovar o establir l'Agència Estatal de Seguretat Aèria.

Article 27. Instrucció i avaluació dels instructors en els supòsits d'inici de la prestació de serveis.

En els supòsits en els quals es produeixi la posada en servei d'una nova unitat ATS, el prestador de serveis ha d'establir un pla de formació d'unitat que pot estar basat en l'autoformació, familiarització i simulació adequada a les característiques de la unitat dels instructors i examinadors que conformen la unitat, que ha d'aprovar o establir l'Agència Estatal de Seguretat Aèria.

CAPÍTOL V

Manual d'instrucció, plans i cursos de formació

Article 28. Procediments.

1. El proveïdor de formació ha de comptar amb procediments que incloguin programes de formació, que assegurin que els professors de formació inicial, els professors de formació d'unitat de transició prèvia a la formació pràctica de treball, els instructors, els professors de formació d'instructors i els examinadors o avaluadors de la formació compleixen els requisits que estableix aquesta Ordre i assoleixen i mantenen la qualificació i l'experiència exigida per a la formació que, en cada cas, impartiran.

2. Així mateix, el proveïdor de formació ha d'establir un procediment intern a través del qual els alumnes en formació o subjectes a instrucció puguin recórrer el resultat d'una avaluació.

Article 29. *Manual d'instrucció.*

1. El manual d'instrucció del proveïdor de formació ha de contenir:

a) La metodologia a seguir en la determinació del contingut, organització i durada dels plans de formació inicial, d'unitat i de formació d'instructors, segons sigui procedent, incloent-hi la forma d'avaluació i de realització d'exàmens.

b) Els plans de formació, de conformitat amb el que estableixen aquest capítol i l'annex I, apartat 2.

c) Els procediments i mètodes a què es refereix l'article anterior.

d) La relació dels professors de formació en les seves diferents modalitats, i la seva qualificació.

e) Una llista dels examinadors o avaluadors responsables de l'avaluació de cada tipus de formació i la seva qualificació.

f) Una declaració signada pel cap de formació en la qual aquest acrediti que el curs compleix els requisits exigits en aquesta Ordre.

g) Una declaració, signada pel gerent responsable, on es confirmi que el manual d'instrucció recull la conformitat per part del proveïdor de formació amb els requisits i procediments exigits.

En l'annex I, apartat 2, s'estableix l'estructura que ha de tenir el manual d'instrucció.

2. El manual d'instrucció ha de permetre al proveïdor de formació acreditar que:

a) El curs proposat proporciona la formació adequada perquè els alumnes en formació o subjectes a instrucció assoleixin els objectius previstos.

b) El programa del curs conté la metodologia, organització i durada apropiades. S'hi han d'incloure les normes per les quals s'han d'organitzar els exàmens i avaluacions.

Per a la formació inicial, aquests programes han de preveure expressament la política de convalidacions del proveïdor, mitjançant el qual s'eximeix els professionals aeronàutics amb formació específica, entre d'altres pilots, enginyers o enginyers tècnics, de superar aquella part o parts dels cursos en els quals la formació impartida coincideixi amb la ja adquirida pel professional aeronàutic per a l'acompliment de les seves funcions.

c) L'equipament és l'adequat per al curs de formació proposat.

d) El proveïdor de formació disposa dels procediments apropiats per assegurar que el curs compleix els requisits establerts.

e) El proveïdor de formació manté documentats els canvis que afectin els cursos, ja siguin aquests temporals o permanents, així com dels motius que van portar als canvis esmentats.

Article 30. *Conservació de documentació.*

1. Els documents que demostrin que els alumnes subjectes a formació o instrucció han completat de manera satisfactòria la formació de què es tracti els ha de guardar el proveïdor de formació mitjançant còpies de seguretat.

2. El proveïdor de formació ha de conservar i custodiar tots els documents de formació i avaluació dels alumnes en formació o subjectes a instrucció durant els cinc anys següents a la finalització del curs en qüestió, d'acord amb el procediment corresponent, i els ha de facilitar a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria quan aquesta els requereixi.

Article 31. *Manteniment i revisió dels cursos i plans de formació.*

1. Els proveïdors de formació han de disposar de procediments apropiats per mantenir i revisar, almenys anualment, els cursos i plans de formació, amb la finalitat d'assegurar que la formació compleix els requisits que estableixen el Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, i aquesta Ordre.

2. L'anàlisi dels cursos i plans de formació s'ha de fer amb l'aplicació dels mètodes següents:

a) Seguiment del progrés dels alumnes en formació o subjectes a instrucció, amb la finalitat d'identificar habilitats addicionals o coneixements que siguin susceptibles de ser impartits en el curs.

b) Consulta amb els prestadors de serveis de control de trànsit aeri certificats, amb l'excepció dels casos que afectin proveïdors de formació d'unitat i de formació contínua que estiguin certificats conjuntament com a prestadors de serveis de trànsit aeri i proveïdors de formació.

c) Mitjançant consulta al sector no previst a l'apartat anterior.

Article 32. *Contingut del pla de formació inicial bàsica.*

Els plans de formació inicial bàsica han de contenir les matèries a impartir, basades en els requisits per a l'obtenció de la llicència d'alumne controlador de trànsit aeri, previstes en el Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre.

El contingut mínim que han de desenvolupar els esmentats plans de formació és el que preveu l'annex I, apartat 4.

Article 33. *Contingut del pla de formació inicial d'habilitació.*

Els plans de formació inicial d'habilitació s'han d'ajustar al contingut mínim, segons sigui procedent, establert a l'annex I, apartat 5.

Article 34. *Contingut del pla de formació d'unitat.*

1. Tota unitat de control de trànsit aeri ha de disposar d'un pla de formació d'unitat que contingui, en particular, una descripció dels mitjans que permetin assolir els objectius de formació establerts per a aquesta unitat.

2. La formació d'unitat se subdivideix en dues fases: de transició, prèvia a la formació pràctica de treball i formació pràctica de treball, descrites en l'annex I, apartat 3.

3. Els plans de formació d'unitat han de detallar els procediments i el calendari necessaris per fer possible l'aplicació dels procediments d'una unitat a una àrea sota la supervisió d'un instructor.

4. El pla de formació d'unitat ha d'estar completament documentat, i ha d'indicar:

a) Els objectius de la formació.

b) Els procediments de formació que permeten aconseguir els esmentats objectius.

c) El procediment d'avaluació mitjançant el qual es qualifica el progrés dels subjectes a formació o instrucció.

d) El procediment mitjançant el qual es valora que la formació en unitat ha resultat satisfactòria.

5. El proveïdor de formació ha d'acreditar que l'alumne subjecte a instrucció ha assolit els objectius establerts per a la primera fase de formació abans que se li permeti començar la fase següent.

6. El pla de formació d'unitat ha de tenir en compte l'estructura bàsica recollida a l'annex I, apartat 3.

Article 35. *Pla de formació d'instructors.*

El proveïdor de formació d'instructors ha d'establir un pla de formació d'instructors en el qual figurin les matèries recollides a l'annex I, apartat 6.

Article 36. *Pla de capacitació d'unitat.*

1. En el pla de capacitació d'unitat el proveïdor de formació, a més del que preveu l'article 19.1 del Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, ha d'incloure els requisits per al manteniment anual de les anotacions d'unitat en vigor, especificant el nombre mínim d'hores de treball a realitzar per mantenir les anotacions de la unitat, així com el temps màxim en el qual un controlador que no presti serveis en la unitat pot mantenir les anotacions d'unitat.

2. Els valors temporals esmentats anteriorment s'han de justificar raonadament en el pla de capacitació d'unitat, i han de quedar subscrits pel màxim responsable operatiu del proveïdor de formació.

Disposició addicional única. *Formació d'unitat en casos de substitució en l'exercici de funcions operatives de control de trànsit aeri per raó de l'edat.*

1. La substitució en l'acompliment de funcions operatives de control de trànsit aeri per raó de l'edat ha d'anar precedida d'un període de transició destinat a la formació pràctica de treball del controlador de trànsit aeri o alumne controlador de trànsit aeri que substituirà el controlador que cessi per edat.

2. El proveïdor de serveis de trànsit aeri ha de comunicar als controladors de trànsit aeri que hagin de cessar en l'acompliment de funcions operatives de control de trànsit aeri per raons d'edat la data d'inici del període de transició, amb una antelació de 30 dies, com a mínim.

El període de transició ha de tenir la durada adequada per assegurar la formació del controlador o alumne controlador que assumirà les seves funcions i garantir la continuïtat i seguretat en la prestació del servei.

3. Durant el període de transició, els controladors de trànsit aeri que cessin en les seves funcions operatives la llicència de les quals contingui una anotació d'instructor, a més de realitzar les seves funcions operatives, estan obligats a instruir en formació pràctica de treball el controlador de trànsit aeri o alumne controlador de trànsit aeri que assumirà les seves funcions.

Si passa altrament, han de prestar tota la seva col·laboració per facilitar la formació del controlador de trànsit aeri o alumne controlador de trànsit aeri que assumirà les seves funcions, evitant qualsevol conducta que pugui obstruir-la, dificultar-la o endarrerir-la.

Disposició transitòria primera. *Alumnes subjectes a formació o instrucció de proveïdors de formació no certificats.*

L'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha de reconèixer la formació proporcionada pels proveïdors de formació no certificats que actualment presten serveis de formació i la dels que continuïn prestant els esmentats serveis durant l'any següent a l'entrada en vigor d'aquesta Ordre.

Les llicències de controlador de trànsit aeri emeses per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria sobre la base de la formació realitzada pels proveïdors de formació a què es refereix el paràgraf anterior, han de ser bescanviades conforme als requisits i procediments que fixi la resolució de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria que preveu la disposició transitòria primera, apartat 1, del Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, per al bescanvi de les llicències, habilitacions i anotacions expedides per la Direcció General d'Aviació Civil a l'empara del Reial decret 3/1998, de 9 de gener, sobre el títol professional aeronàutic civil i llicència de controlador de trànsit aeri.

Disposició transitòria segona. *Certificació de proveïdors de formació amb promocions en curs.*

La formació, instrucció i avaluació dels controladors de trànsit aeri i alumnes controladors realitzada durant el període establert per la disposició transitòria quarta del Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, pot ser considerada per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria com a adequada per a l'obtenció de les llicències, habilitacions i anotacions previstes en el Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, sempre que el proveïdor de formació que la imparteixi sigui certificat per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria en l'esmentat termini i el pla de formació conforme al que s'hagi realitzat una part significativa de la formació, instrucció i avaluació s'ajusti al que preveu aquesta Ordre.

Disposició transitòria tercera. *Controladors de trànsit aeri en edat de cessament en l'acompliment de funcions operatives a l'entrada en vigor d'aquesta Ordre.*

Els controladors de trànsit aeri que durant un període transitori de 8 mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Ordre hagin deixat o deixin d'exercir funcions operatives per raó de l'edat, han de fer totes les accions que siguin necessàries perquè el procés de substitució i formació del controlador o alumne controlador que hagi d'assumir les seves funcions sigui segur, eficaç i amb garantia en la continuïtat del servei, sense que en cap cas les esmentades actuacions transitòries es puguin estendre més enllà de l'esmentat període de 8 mesos.

Disposició final primera. *Modificació de l'Ordre FOM/896/2010, de 6 d'abril, per la qual es regula el requisit de competència lingüística.*

L'article 12.1 de l'Ordre FOM/896/2010, de 6 d'abril, per la qual es regula el requisit de competència lingüística, queda redactat de la manera següent:

«1. Poden ser avaluadors del nivell de competència lingüística els pilots o controladors de trànsit aeri que tinguin anotat en les seves llicències el nivell expert (6) de competència lingüística en l'idioma en el qual avaluin, i els professors d'idiomes que hagin rebut la formació específica que preveu l'article 13.

No obstant això, poden actuar com a avaluadors del nivell operacional (4) els pilots o controladors de trànsit aeri que tinguin anotat en les seves llicències el nivell avançat (5) en l'idioma en què avaluin.»

Disposició final segona. *Execució i aplicació.*

L'Agència Estatal de Seguretat Aèria, en l'àmbit de les seves competències, ha d'adoptar les resolucions necessàries per a l'aplicació i l'execució del que disposa aquesta Ordre i ha d'establir els procediments i qüestionaris de supervisió necessaris en relació amb l'obtenció del certificat de proveïdor de formació.

Disposició final tercera. *Circulars aeronàutiques.*

Mitjançant una circular aeronàutica la Direcció General d'Aviació Civil, a proposta de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, pot modificar el contingut dels annexos a aquesta Ordre, i adequar-lo als requisits que, si s'escau, siguin aplicables com a conseqüència de l'entrada en vigor de normativa europea o dels acords o tractats internacionals dels quals l'Estat espanyol sigui part, de conformitat amb el procediment i amb els límits que preveu l'article 8 de la Llei 21/2003, de 7 de juliol, de seguretat aèria.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquesta Ordre entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 5 de juliol de 2010.—El ministre de Foment, José Blanco López.

ANNEX I

Requisits de sol·licitud, manual d'instrucció, plans de formació i tractament de la certificació

Apartat	Assumpte
1	Documentació mínima que s'ha d'aportar en la sol·licitud de certificació.
2	Manual d'instrucció.
3	Contingut bàsic del pla de formació d'unitat genèric.
4	Contingut del pla de formació inicial bàsica.
5	Contingut del pla de formació inicial d'habilitació.
6	Contingut del pla de formació d'instructors.

1. Documentació mínima que s'ha d'aportar en la sol·licitud de certificació.—Juntament amb la sol·licitud, l'interessat ha d'aportar la documentació següent:

- a) Una declaració signada pel director general (gerent responsable o posició equivalent) en què confirmi que la descripció de l'organització i tota la documentació referenciada associada garanteix el compliment de l'organització amb els requisits que estableix el Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre. Així mateix, s'ha d'establir que l'organització ha de facilitar qualsevol informació necessària per a la seva avaluació.
- b) Els càrrecs i noms dels directors de l'organització.
- c) Les obligacions i responsabilitats dels esmentats directors en relació amb la implantació dels requisits que estableix el Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre.
- d) Un diagrama de l'organització que mostri la cadena de responsabilitat en les àrees cobertes pels requisits que estableix el Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre.
- e) Una descripció general dels recursos humans.
- f) Una descripció general de les instal·lacions de l'organització.
- g) Una descripció detallada de l'abast del treball de l'organització rellevant en relació amb el certificat sol·licitat.
- h) El procediment de notificació de canvis organitzacionals en l'organització.
- i) El procediment per a esmenes de la informació facilitada en la descripció de l'organització, i,
- j) Una descripció completa dels mitjans i acords establerts per l'organització per complir els requisits que estableix el Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, incloent-hi referències detallades dels principals documents i manuals que els documenten.

2. Manual d'instrucció.—El manual d'instrucció elaborat pel proveïdor de formació ha de complir els requisits que estableix aquest apartat.

El document ha de ser escrit, amb els paràgrafs i pàgines numerades seguint la seqüència que es detalla a continuació:

Portada:

- a) Nom del proveïdor de formació i, si és diferent, nom(s) i adreça(ces) del(dels) centre(s) de formació per als quals aplica la sol·licitud;
- b) Títol de la proposta;
- c) Número de versió;
- d) Data del document.

Introducció: El proveïdor de formació ha de proporcionar una guia del desenvolupament dels cursos amb detalls del personal que hi ha involucrat, incloent-hi suport operacional dels prestadors de serveis de navegació aèria o qualsevol altre recurs professional. S'hi ha d'incloure la informació següent:

- a) Data proposada de l'inici del curs.
- b) Objectiu didàctic del curs.

- c) Nombre de cursos previstos per any.
- d) Nombre màxim i mínim d'alumnes o subjectes a formació o instrucció previstos per curs.
- e) Nombre de posicions de simulador disponibles per curs.
- f) Nombre d'hores de simulació per alumne.
- g) Nombre d'exercicis de simulació per alumne.

Conformitat: El proveïdor de formació ha de mostrar el compliment dels requisits que estableixen el Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre, i aquesta Ordre. A més, l'exposició ha de contenir les declaracions signades que preveu l'article 29.1, lletres f) i g).

El manual d'instrucció ha de contenir, segons s'apliqui:

- a) Plans de formació inicial, de formació d'unitat, de capacitació d'unitat i de formació d'instructors.
- b) Un horari de classes i exercicis pràctics per al curs, incloent detalls sobre estudi personal dels alumnes subjectes a formació o instrucció. L'horari també ha de recollir les reunions amb els alumnes subjectes a formació o instrucció relatives als exercicis pràctics de simulació.

L'horari esmentat ha de permetre a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria identificar la contribució de cadascuna de les lliçons dins del curs, bé siguin teòriques o pràctiques, amb la finalitat de determinar si es compleixen els requisits que estableix aquesta Ordre.

- c) La planificació de les lliçons, mostrant-ne el contingut, el seu objectiu i els mètodes utilitzats per a l'avaluació als alumnes subjectes a formació o instrucció.
- d) Detalls dels exercicis pràctics de simulació, que mostrin com s'incrementa la complexitat i la densitat de trànsit a mesura que transcorre el curs, així com els objectius de l'exercici.
- e) El pla d'avaluació, que reculli alguns exemples representatius d'avaluacions.

Personal: S'han de recollir els detalls següents relatius al personal involucrat en els cursos:

- a) Nom.
- b) Matèries del curs en les quals el personal d'instrucció està involucrat, mostrant si aquestes estan enfocades a la formació teòrica, pràctica o a totes dues.
- c) Responsabilitats addicionals respecte al curs o altres cursos, com per exemple designació de responsable del curs.
- d) Experiència en el desenvolupament del curs.
- e) Designació del cap de formació, les seves dades i les seves responsabilitats relatives a la instrucció.
- f) Qualsevol altra informació rellevant.

3. Contingut bàsic del pla de formació d'unitat.

Abast: El pla de formació d'unitat ha de tenir una estructura bàsica que contingui els mínims necessaris per satisfer els criteris d'aprovació de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria exposats a continuació, per la qual cosa se la considera d'utilitat en el procés de certificació dels proveïdors de formació d'unitat, encara que no determina l'estructura del pla de formació d'unitat o el procediment per al seu desenvolupament.

Contingut del pla de formació d'unitat:

- a) Introducció i pàgines de continguts.
- b) Pla de formació d'unitat genèric.
- c) Secció 1: Organització de la formació i responsabilitats del personal.
- d) Secció 2: Estructura del pla de formació i calendaris.
- e) Secció 3: Entrenament en circumstàncies excepcionals i emergències aèries.
- f) Secció 4: Avaluacions.
- g) Secció 5: Registres de formació.

Aquesta secció ha d'incloure la totalitat dels registres de formació de cadascun dels alumnes subjectes a instrucció i cobrir totes les fases del pla de formació d'unitat. Els registres i les avaluacions de totes aquestes fases han de tenir un format comú.

Descripció de les fases que conformen el Pla de formació d'unitat:

a) Fase de transició prèvia a la formació pràctica de treball: Consistent en una part teòrica que té per objectiu aprofundir en els coneixements que posseeix l'alumne subjecte a instrucció sobre matèries com el Reglament de la circulació aèria o equivalent, i sobre qualsevol altra normativa de caràcter general el coneixement de la qual sigui indispensable en relació amb l' anotació d'unitat que se sol·licita, així com les matèries específiques relacionades amb l'àmbit de les atribucions i responsabilitats conferides a la unitat.

Pot existir, depenent de la complexitat de la unitat de què es tracti, una part que s'ha de desenvolupar en simulador, i que té per objectiu la familiarització de l'alumne subjecte a instrucció amb l'ús del radar, equips i procediments operatius, de forma que s'adquireixi suficient formació i competència prèvia al pas a l'aplicació pràctica amb trànsit real.

En finalitzar aquesta fase, l'alumne subjecte a instrucció ha de superar un procés d'avaluació.

b) Fase de formació pràctica de treball: durant aquesta fase, l'alumne subjecte a instrucció ha de prestar, en un ambient operacional real, el servei de control que correspongui a la unitat a la qual s'apliqui la futura anotació, sempre sota la supervisió d'un instructor.

L'alumne subjecte a instrucció ha de superar una avaluació final per tenir accés a l'anotació d'unitat.

4. Contingut del pla de formació inicial bàsica.–El pla de formació inicial bàsica ha de contenir les matèries següents:

- a) Introducció al curs.
- b) Dret d'aviació.
- c) Gestió del trànsit aeri, inclosos els procediments de coordinació civil i militar.
- d) Meteorologia.
- e) Navegació.
- f) Aeronaus i principis de vol, inclosa la comprensió entre el controlador de trànsit aeri i el pilot.
- g) Factors humans.
- h) Equips i sistemes.
- i) Entorn professional.
- j) Seguretat i cultura de la seguretat
- k) Sistemes de gestió de la seguretat.
- l) Situacions inusuals i d'emergència.
- m) Sistemes degradats.
- n) Coneixements lingüístics, inclosa la fraseologia radiotelefònica.
- o) Procediments nacionals de seguretat per a l'aviació civil.

A continuació es detallen els continguts que ha de contenir cadascuna de les matèries:

- a) Introducció al curs:
 - I. Gestió del curs.
 - II. Introducció al curs de formació ATC.
 - III. Introducció al futur del controlador de trànsit aeri.
 - IV. Condicions del servei.
 - V. Seguretat física.
- b) Dret d'aviació:
 - I. Introducció.
 - II. Organitzacions internacionals.

- III. Organitzacions nacionals.
- IV. Legislació nacional i internacional.
- c) Gestió del trànsit aeri:
 - I. Gestió del trànsit aeri.
 - II. Radiotelefonía.
 - III. Autoritzacions i instruccions ATC.
 - IV. Coordinació.
 - V. Altimetria i assignació de nivells de vol.
 - VI. Mètodes de separació d'aeronaus i mínimes.
 - VII. Evasió de col·lisions i xarxes de seguretat.
 - VIII. Visualització de dades.
- d) Meteorologia:
 - I. Introducció.
 - II. Atmosfera.
 - III. Processos atmosfèrics.
 - IV. Fenòmens meteorològics.
 - V. Aplicació d'informació meteorològica.
- e) Navegació:
 - I. Introducció.
 - II. La Terra.
 - III. Mapes i cartes aeronàutiques.
 - IV. Navegació aplicada.
 - V. Radionavegació.
- f) Aeronaus:
 - I. Introducció.
 - II. Principis del vol.
 - III. Motors d'aviació.
 - IV. Instruments de vol.
 - V. Categories i tipus d'aeronaus.
 - VI. Factors que afecten les actuacions de les aeronaus.
 - VII. Dades de les aeronaus.
 - VIII. Comprensió entre el controlador de trànsit aeri i el pilot.
- g) Factors humans:
 - I. Introducció.
 - II. Comportaments humans.
 - III. Errors humans.
 - IV. Comunicació.
 - V. Ambient de treball.
- h) Equips i sistemes:
 - I. General.
 - II. Ràdio.
 - III. Altres sistemes de comunicació de veu.
 - IV. Radar.
 - V. Sistema de guia i control del moviment en la superfície (SMGCS).
 - VI. Vigilància dependent automàtica.
 - VII. Equips futurs.
 - VIII. Informatització.
 - IX. Automatització en la provisió de serveis de navegació aèria.
 - X. Posicions de treball.

- i) Entorn professional:
 - I. Familiarització.
 - II. Usuaris de l'espai aeri.
 - III. Relació amb els clients.
 - IV. Protecció mediambiental.
- j) Seguretat i cultura de la seguretat:
 - I. Sistema de notificació de successos.
 - II. Aportació de l'experiència en la gestió de la seguretat.
 - III. Branca d'investigació en la seguretat.
- k) Sistemes de gestió de seguretat.
 - I. Sistemes de detecció de col·lisions en aire. «ACAS».
 - II. Sistemes de detecció de col·lisions en terra. «SAFETY NETS».
- l) Situacions inusuals i d'emergència:
 - I. Millora de les habilitats.
 - II. Procediments en situacions inusuals i d'emergència.
- m) Sistemes degradats:
 - I. Degradació d'equipament de comunicacions.
 - II. Degradació d'equipament de navegació.
- n) Coneixements lingüístics:
 - I. Fraseologia radiotelefònica.
- o) Procediments nacionals de seguretat per a l'aviació civil:
 - I. Protecció física de les instal·lacions de navegació aèria, determinació de nivells de protecció i designació d'infraestructures crítiques:
 - II. Protecció de dades i informació aeronàutica.
 - III. Mesures a prendre en cas d'avís d'explosiu o apoderament il·lícit d'aeronaus.

5. Contingut del Pla de formació inicial d'habilitació.—El Pla de formació inicial d'habilitació ha de desplegar les habilitacions i anotacions d'habilitació que conté el Reial decret 1516/2009, de 2 d'octubre.

Per a l'elaboració del Pla de formació i per a cada una de les habilitacions esmentades, s'han de tenir en compte les següents matèries i habilitats el desenvolupament de les quals es considera necessari i essencial per portar a terme funcions de control de trànsit aeri:

- a) Mantenir el coneixement de l'entorn i situació.
- b) Presa de decisions en accions de control.
- c) Comunicació d'accions.
- d) Provisió d'accions de planificació i coordinació.
- e) Provisió d'accions de control.
- f) Provisió d'informació rellevant a pilots.
- g) Provisió d'assistència a les aeronaus en situacions anormals.
- h) Provisió de gestió de trànsit aeri tàctica.
- i) Assegurar i mantenir la integritat de la posició de control.
- j) Construcció mental de l'escenari i situació de trànsit aeri.
- k) Ús apropiat de la informació de plans de vol.
- l) Assegurar una coordinació adequada.
- m) Gestionar el trànsit aeri pertanyent a l'àrea de responsabilitat assignat.

6. Contingut del Pla de formació d'instructors.–El Pla de formació d'instructors ha de contenir les matèries següents, basades en el que estableix per al curs d'instructors de formació pràctica de treball d'Eurocontrol (ATCO Development Training: OJTI Course):

- a) Introducció.
- b) El proveïdor de formació:
 - I. El pla de formació inicial.
 - II. El pla de formació unitat.
 - III. Estructura de la formació en unitat.
 - IV. Reglamentació.
- c) Factors humans:
 - I. Ensenyant i aprenent.
 - II. Equips i interaccions entre equips.
 - III. La comunicació.
 - IV. L'instructor en el lloc de treball.
 - V. L'estrès.
- d) Tècniques d'instrucció en el lloc de treball:
 - I. El brífling.
 - II. La demostració.
 - III. El *talk through*.
 - IV. La monitorització.
 - V. El debrífling.
- e) Avaluació en la formació pràctica de treball:
 - I. Avaluació.
 - II. Elaboració d'informes.

ANNEX II

SOL·LICITUD PER A LA CERTIFICACIÓ DE PROVEÏDORS DE FORMACIÓ DE CONTROLADORS DE TRÀNSIT AERI

APPLICATION FOR THE CERTIFICATION OF AN ATC TRAINING ORGANISATION

Sol·licitud per a certificació inicial

Application for initial certification

Sol·licitud per a canvis

Application for change

1. Nom del sol·licitant

1. Registered name of applicant

2. Nom de l'activitat comercial (si és diferent)

2. Trading name (if different)

3. Adreça

3. Address

Població

CP

City

Postal code

4. Dades del contacte

4. Contact details

Nom

Name

Tel.

Fax

c/e

e-mail

SOL·LICITUD PER A LA CERTIFICACIÓ DE PROVEÏDORS DE FORMACIÓ DE CONTROLADORS DE TRÀNSIT AERI

APPLICATION FOR THE CERTIFICATION OF AN ATC TRAINING ORGANISATION

5. Nom del director general

(o posició equivalent dins de l'organització)

5. Name of chief executive officer

(or equivalent position within the organisation)

6. Signatura del director general

(o posició equivalent dins de l'organització)

6. Signature of chief executive officer

(or equivalent position within the organisation)

7. Lloc i data

7. Place and date

(Lloc)
(Place)

(Data)
(Date)

8. Descripció de l'organització (marqueu el que correspongui)

8. Organisation exposition (tick as appropriate)

Sol·licitud per a certificació inicial

Application for initial certification

S'adjunten tres còpies amb la descripció de l'organització juntament amb aquesta sol·licitud

Three copies of the organisation exposition are forwarded together with this application form

Sol·licitud per a canvis

Application for change

S'adjunten tres còpies amb les pàgines modificades de l'anterior descripció de l'organització juntament amb aquesta sol·licitud

Three copies of the pages modified in the previous organisation exposition are forwarded together with this application form

10. Detall i descripció de l'abast dels serveis per als quals la/els certificació/canvis és/són requerida/ts

10. Detailed description of the scope of services for which certification/changes is/are requested

a) Utilitzeu tantes pàgines com sigui necessari per completar la taula.

a) Use as many attached pages as necessary to complete the table.

b) Utilitzeu els tipus de formació, les seves parts i anotacions com apareixen en la taula proveïda a continuació per la NSA per descriure l'abast de la formació per a la certificació de la qual pot ser requerida/atorgada.

b) Use the types of training, their parts and endorsements as they appear in the following table provided by the NSA to describe the scope of training for which certification can be requested/granted.

Tipus de certificat Type of certificate	Part Part	Anotació Endorsement

ANNEX III

TIPUS DE FORMACIÓ DE CONTROLADOR DE TRÀNSIT AERI

Tipus de certificat	Tipus de formació	Part	Anotació
Inicial	Bàsica	N/A	N/A
	Habilitació	Control d'aeròdrom visual (ADV)	N/A
		Control d'aeròdrom instrumental (ADI)	Torre de control (TWR)
			Control de moviments en terra (GCM)
			Vigilància de moviments en terra (GMS)
			Control aeri (AIR)
			Control radar d'aeròdrom (RAD)
		Control d'aproximació per procediments (APP)	N/A
		Control de vigilància d'aproximació (APS)	Radar (RAD)
			Radar de precisió per a l'aproximació (PAR)
			Aproximació amb radar de vigilància (SRA)
			Vigilància dependent automàtica (ADS)
			Control terminal (TCL)
		Control d'àrea (APP)	N/A
		Control de vigilància d'àrea (ACS)	Radar (RAD)
			Vigilància dependent automàtica (ADS)
Control terminal (TCL)			
Control oceànic (OCN)			
Instructor	N/A	N/A	
Unitat	Unitat	N/A	Unitats definides
	Instructor	N/A	N/A
Contínua	Contínua	N/A	Unitats definides
	Instructor	N/A	N/A